باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
وزیر

شماره : .....۱۴۰/۱۴۴.....
تاریخ : ...۱۴۰۲/۰۳/۰۱...
پیوست: ....

کمیته مستندسازی
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار
واحدهای مجری:
استان، مدیر کل
ناحیه، شهرستان، منطقه، ارسال شود
واحدهای آموزشی، کلیه واحدهای آموزشی
هماهنگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی
کد: ۱۲/۱۴۰/۰۲/۱/۱۹ص

اداره کل آموزش و پرورش استان...

با سلام و احترام

به‌منظور ارتقای یادگیری و عملکرد بهینه فردی، اجتماعی و تحصیلی نوآموزان و دانش‌آموزان از طریق شناخت نیازها و ویژگی‌های رشدی و ظرفیت‌ها و استعدادها یا اختلالات و بدکارکردی‌های مرتبط با توانایی‌های جسمانی و روانشناختی آنان و تمهید امکان ارائه خدمات تخصصی تشخیصی، آموزشی، توانبخشی و مداخله بهنگام به آنان و در راستای اجرای مصوبه سی‌وچهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ شورای سازمان آموزش و پرورش استثنایی مبنی بر ارتقای مأموریت‌های «مراکز آموزشی و توان‌بخشی مشکلات ویژه یادگیری» و تبدیل آن‌ها به «مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی-تربیتی»، به پیوست آیین‌نامه اجرایی این مراکز جهت اجرا ابلاغ می‌شود.

شایسته است در چارچوب این آیین‌نامه، تمهیدات لازم را جهت اجرایی‌سازی بندهای ۱۸ و ۱۹ بخشنامه شماره ۱۴۰/۳۳۹ مورخ ۱۴۰۱/۰۸/۰۷ به‌عمل آورید.

رضامراد صحرایی
سرپرست وزارت آموزش و پرورش

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

شماره: ۱۴۰/۱۴۴
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

«آیین‌نامه مراکز جامع سنجش، آموزش، توان‌بخشی و مداخله بهنگام رشدی-تربیتی»

مقدمه:

در راستای اجرای مصوبه سی‌وچهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ شورای سازمان آموزش و پرورش استثنایی مبنی بر ارتقای ماموریت‌های «مراکز آموزشی و توان‌بخشی مشکلات ویژه یادگیری» و تبدیل آن‌ها به «مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی-تربیتی» و تدوین آیین نامه راه اندازی این مراکز و به‌منظور ارتقای یادگیری و عملکرد بهینه فردی، اجتماعی و تحصیلی کودکان و دانش‌آموزان از طریق شناخت نیازها و ویژگی‌های رشدی و ظرفیت‌ها و استعدادها یا اختلالات و بدکارکردی‌های مرتبط با ظرفیت‌های جسمانی و روانشناختی آنان و تمهید امکان ارایه خدمات تخصصی آموزشی، توانبخشی و مداخله بهنگام به آنان، آیین نامه «مراکز جامع سنجش،آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی-تربیتی» به شرح ذیل تدوین و به اجرا در می‌آید.

ماده ۱- تعاریف:

۱. **سازمان:** سازمان آموزش و پرورش استثنایی

۲. **مرکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی-تربیتی:** واحد آموزشی، پرورشی و توانبخشی در سطح استان و مناطق/ نواحی آموزشی که تمامی خدمات غربالگری، تشخیصی، آموزشی و پرورشی، مشاوره ای، توان‌بخشی و مداخله بهنگام را به کودکان و دانش‌آموزان هدف ذکر شده در بند ۴ ماده ۱ این آیین نامه به‌صورت تخصصی و تجمیعی ارائه می‌دهد. مرکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی-تربیتی در این آیین نامه «مرکز جامع» خوانده می شود.

تبصره: بر اساس مصوبه سی و چهارمین جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۱۲ شورای سازمان آموزش و پرورش استثنایی، «مراکز آموزشی و توانبخشی مشکلات ویژه یادگیری» با ارتقای ماموریت ها، شرح وظایف و اصلاح ساختار و فرآیندها و در چارچوب آیین نامه حاضر به مراکز جامع سنجش، آموزش، توانبخشی و مداخله بهنگام رشدی-تربیتی تبدیل می شوند.

۳. **کودک/دانش‌آموز استثنایی:** به کودک/ دانش‌آموزی اطلاق می‌شود که از نظر ظرفیت ها و توانایی‌های شناختی، ارتباطی، حسی (بینایی/ شنوایی)، جسمانی، هیجانی و رفتاری به طور قابل‌ملاحظه‌ای آسیب‌دیده باشد و مشکلات رشدی و آموزشی او بر حسب شاخص‌ها و معیارهای ارزیابی و تشخیص گذاری و ابزارهای استاندارد سنجش مورد تایید سازمان، در حدی است که مانع یادگیری شده و بر عملکرد آموزشی او اثر نامطلوب می‌گذارد.

تهران: خیابان انقلاب- خیابان برادران مظفر شماره ۶۶ تلفن: ۶۶۹۷۰۴۵۵ نمابر: ۶۶۹۷۰۷۷۸

این افراد برای این که بتوانند از آموزش‌وپرورش بهره‌مند گردند نیازمند تغییراتی در محیط، منابع، برنامه‌های آموزشی، پرورشی، روش‌های تدریس و دریافت خدمات توان‌بخشی هستند تا بتوانند به تمام توانایی‌ها و استعدادهای بالقوه خود دست یابند.

۴. **کودکان و دانش آموزان هدف:** کودکان و دانش‌آموزان هدف این آیین‌نامه عبارتند از:

أ) نوآموزان پیش دبستانی و دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری ویژه؛

ب) نوآموزان پیش دبستانی و دانش‌آموزان دارای اختلال نقص توجه/بیش فعالی؛

ج) نوآموزان پیش دبستانی و دانش‌آموزان دارای مشکلات ارتباطی (آسیب گفتار و زبان)؛

د) نوآموزان پیش دبستانی و دانش‌آموزان دارای اختلالات هیجانی-رفتاری؛

ه) نوآموزان پیش دبستانی و دانش‌آموزان نیازمند توجه خاص آموزشی (دیرآموز)؛

و) کودکان مشمول برنامه سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی بدو ورود به پیش‌دبستانی و دبستان.

ز) دانش‌آموزان متقاضی جهش تحصیلی و ارزیابی های تخصصی هوش و یادگیری

ح) نوآموزان پیش‌دبستانی و دانش‌آموزان با نیازهای ویژه متقاضی سنجش و ارزیابی‌های تخصصی در حوزه‌های جسمی، روانشناختی، شخصیتی، هوش، یادگیری، استعداد تحصیلی و شایستگی‌های حسی- ادراکی و حرکتی (طبق شرایط و ضوابط خاص ابلاغی از سوی سازمان).

۵. **کلاس مرجع یادگیری و رفتاری:** کلاس مرجع یادگیری و رفتاری به کلاسی اطلاق می شود که به دلیل عدم دسترسی دانش آموزان ابتدایی به مراکز جامع، در یکی از مدارس عادی ابتدایی تشکیل می گردد و در آن معلم مرجع، به دانش‌آموزان هدف ذکر شده در بند ۳ ماده ۱ این آیین نامه که در آن مدرسه یا مدارس ابتدایی پیرامون محل استقرار خود مشغول به تحصیل هستند، خدمات ویژه از قبیل امور غربال‌گری و تشخیصی، مداخلات و برنامه‌های آموزشی، توانبخشی و مشاوره‌ای را به صورت فردی یا در گروه‌های کوچک (حداکثر ۶ نفر) ارائه می‌دهد.

۶. **معلم مرجع:** آموزگار استثنایی که با استقرار به صورت تمام وقت در کلاس مرجع یادگیری و رفتاری یکی از مدارس ابتدایی عادی منطقه/ ناحیه آموزشی، مسئولیت ارایه سطحی از خدمات غربال‌گری و تشخیصی، مداخلات و برنامه‌های آموزشی، توانبخشی و مشاوره‌ای به دانش آموزان هدف ذکر شده در بند ۴ ماده ۱ این آیین‌نامه، که در آن مدرسه یا مدارس ابتدایی پیرامون محل استقرار خود مشغول به تحصیل هستند، را بر عهده دارد.

باسمه تعالی

شماره: ۱۴۰/۱۴۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

۷. **مداخله بهنگام رشدی-تربیتی:** فرایند نظام‌مند ارایه خدمات تخصصی آموزشی، توانبخشی و حمایتی که بر مبنای الگوی رشد طبیعی کودکان و به‌منظور تغییر در روند رشد قابل انتظار کودک می‌کوشد از نخستین فرصت و زمان ممکن پس از تولد، ضمن شناسایی و تشخیص معلولیت‌ها یا اختلالات جسمی و ذهنی کودکان، با ارایه طیف متنوعی از خدمات آموزشی و توانبخشی کودک و خانواده‌اش را مورد آموزش، توانمندسازی و حمایت قرار دهد. در این فرایند، از عنصر زمان در ارایه خدمات تخصصی مربوطه، به‌عنوان یک عنصر کلیدی برای ایجاد و توسعه ظرفیت‌ها، قابلیت‌ها و مهارت‌های کودکان یا پیشگیری و کاهش عوارض معلولیت‌ها و اختلالات جسمی، ذهنی و جلوگیری از اثر این معلولیت‌ها و اختلالات بر دیگر توانایی‌های کودکان و ایجاد معلولیت‌ها و اختلالات ثانویه در آنان استفاده می‌شود.

۸. **کمیته جایدهی آموزشی:** کمیته‌ای که به منظور بهره‌مندی بهینه کودک/دانش‌آموز استثنایی از خدمات آموزشی، پرورشی و توانبخشی، بر اساس ملاک ها و معیارهای تشخیصی تعیین شده از سوی سازمان و منطبق بر قوانین و اسناد بالادستی و بر حسب نوع و شدت معلولیت‌ها و اختلالات جسمی و ذهنی کودک/دانش‌آموز استثنایی، در مرکز جامع تشکیل می‌شود و پس از تشخیص‌گذاری کودک/دانش آموز استثنایی در فرایند سنجش، به تعیین جایگاه و جایدهی مطلوب وی در نظام آموزشی (مراکز و مدارس استثنایی یا مدارس عادی) می پردازد. این کمیته متشکل از مدیر مرکز جامع، یکی از آموزگاران استثنایی مسلط بر فرایندهای سنجش در مرکز جامع، مشاور مرکز جامع، یکی از نیروهای توانبخشی و یکی از آموزگاران استثنایی مرتبط با نوع معلولیت کودک/دانش آموز، نماینده مدیران مدارس استثنایی منطقه/ناحیه آموزشی و یکی از والدین کودک/دانش آموز استثنایی است.

ماده ۲- اهداف:

۱. شناخت دقیق نیازها و ویژگی‌های رشدی و ظرفیت‌ها و استعدادها یا اختلالات و بدکارکردی‌های مرتبط با ظرفیت‌های جسمانی و روانشناختی کودکان و دانش آموزان.
۲. ارتقای سطح یادگیری و عملکرد تحصیلی، فردی و اجتماعی کودکان و دانش آموزان هدف و پیشگیری از افت تحصیلی و ترک تحصیل و بهبود مشکلات یادگیری و رفتاری آنان؛
۳. افزایش کارآمدی و بهینه‌سازی ساز و کارها، فرایندها و خدمات تخصصی پیشگیری، غربالگری، تشخیصی، مشاوره‌ای، مداخله بهنگام، ارجاع و پیگیری مربوط به کودکان و دانش‌آموزان هدف؛
۴. افزایش بهره‌وری با تجمیع خدمات تخصصی پیشگیری، تشخیصی، آموزشی، توانبخشی و مشاوره‌ای مورد نیاز کودکان و دانش‌آموزان هدف؛
۵. ارتقای مستمر شایستگی‌ها و صلاحیت‌های حرفه‌ای مربیان، معلمان و کارکنان در حوزه پیشگیری، تشخیص، توانبخشی و مداخله بهنگام کودکان و دانش‌آموزان هدف ؛

گد ۱۰
شماره نشانی: ۱۱-۴۰

۶. توانمندسازی خانواده‌ها جهت شناخت ویژگی‌های رشدی کودکان و دانش‌آموزان هدف و مشارکت فعال در فرایندهای پیشگیری، تشخیصی، آموزشی، توانبخشی آنان؛

۷. استقرار دائمی برنامه ملی سنجش نوآموزان بدو ورود به پیش‌دبستان و دبستان و فراهم نمودن امکان اجرای مستمر سنجش‌های تخصصی در دوره های مختلف تحصیلی؛

۸. ارتقاء و بهبود فرایندهای جایدهی مطلوب کودک/دانش آموز استثنایی در نظام آموزشی.

ماده ۳-وظایف و حدود فعالیت‌ها:

۱. ارایه خدمات تخصصی غربالگری، تشخیصی، آموزشی، توانبخشی، مشاوره‌ای و مداخله بهنگام به کودکان و دانش‌آموزان هدف؛

۲. اجرای برنامه ملی سنجش سلامت جسمانی و آمادگی تحصیلی بدو ورود به پیش‌دبستان و دبستان؛

۳. اجرای مستمر طرح‌های سنجش و شناسایی نوآموزان و دانش‌آموزان با نیازهای ویژه و ارائه مداخلات تخصصی لازم و بهنگام به کودکان و دانش‌آموزان هدف؛

۴. آموزش و توانمندسازی حرفه‌ای مربیان و معلمان جهت مشارکت فعال در فرایندهای پیشگیری، ارجاع، تشخیص و مداخله بهنگام کودکان و دانش‌آموزان هدف؛

۵. آموزش و توانمندسازی خانواده‌ها جهت پیشگیری از بروز معلولیت‌ها و اختلالات جسمی و ذهنی و مشارکت فعال در فرایندهای پیشگیری، تشخیصی و مداخله بهنگام؛

۶. همکاری در فرایندهای نیازسنجی، بومی‌سازی و اعتباربخشی آزمون‌ها و ابزارهای غربالگری و تشخیصی موردنیاز سازمان؛

۷. مشارکت در انجام مطالعات و پژوهش‌های لازم به منظور نیازسنجی‌های آموزشی و توانبخشی و تهیه پروتکل‌های تخصصی آموزشی، توانبخشی و مداخله بهنگام؛

۸. پیگیری مستمر و تخصصی فرآیندهای ارجاع و مداخله بهنگام کودکان و دانش‌آموزان هدف در منطقه آموزشی محل استقرار؛

۹. حمایت و پشتیبانی از امور و فعالیت کلاس های مرجع یادگیری و رفتاری و معلمان مرجع و پیگیری مداخلات آموزشی و توانبخشی در سطح مراکز پیش دبستانی و مدارس توسط مربیان و معلمان؛

۱۰. مشارکت و راهبری فرایند جایدهی آموزشی نوآموزان و دانش آموزان استثنایی منطقه/ناحیه آموزشی محل استقرار بر حسب نوع و شدت معلولیت یا اختلالات و مشکلات دانش آموزان استثنایی؛

۱۱. ارائه انواع خدمات تشخیصی و ارزیابی تخصصی در حوزه‌های جسمی، روانشناختی، شخصیتی، هوش، یادگیری، استعداد تحصیلی، جهش تحصیلی و شایستگی‌های حسی- ادراکی و حرکتی کودکان و دانش‌آموزان (طبق شرایط و ضوابط خاص ابلاغی از سوی سازمان).

۱۱-۴

باسمه تعالی

شماره: ۱۴۰/۱۴۴

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

ماده ٤- ارکان مرکز جامع و حدود اختیارات آن‌ها:

مرکز جامع در حکم یک واحد آموزشی مستقل (مدرسه) می‌باشد و ارکان و حدود اختیارات و وظایف آن‌ها، ارکان و وظایف تصریح شده در آیین نامه اجرایی مدارس می باشند.

ماده ٥- مـراحل درخواست و صدور مجوز راه اندازی مرکز جامع:

هر یک از ادارات آموزش و پرورش مناطق/ نواحی آموزشی پس از تامین فضا، تجهیزات و نیروی انسانی متخصص (ازبین همکاران آموزش و پرورش عادی یا استثنایی واجد شرایط) و تأمین سایر شرایط مندرج در این آئین‌نامه و در چارچوب سایر ضوابط و مقررات جاری با ارائه درخواست کتبی اخذ مجوز مرکز جامع به اداره کل آموزش و پرورش استان می‌توانند متقاضی راه اندازی مرکز جامع شوند. مراحل اعطای مجوز راه‌اندازی مرکز جامع در مناطق/نواحی آموزشی متقاضی در دو مرحله و به صورت ذیل می باشد:

الف- موافقت اصولی

ب- موافقت قطعی (مجوز قطعی راه اندازی و فعالیت)

الف) شرایط اعطای موافقت اصولی:

۱. ارسال مدارک ذیل از سوی اداره آموزش و پرورش منطقه/ناحیه به اداره کل آموزش و پرورش استان:
   - الف- درخواست کتبی تأسیس مرکز جامع
   - ب- گزارش مستند طرح توجیهی و امکان سنجی تأسیس مرکز جامع
۲. تأیید ضرورت راه اندازی مرکز جامع توسط اداره آموزش و پرورش استثنایی استان.

تبصره ۱: اداره کل آموزش و پرورش استان پس از بررسی و ارزیابی مستندات فوق الذکر و تأیید ضرورت راه‌اندازی مرکز جامع که توسط اداره آموزش و پرورش استثنایی استان اعلام می‌شود، به صورت کتبی موافقت اصولی خود را با راه اندازی مرکز جامع به اداره آموزش و پرورش منطقه/ناحیه آموزشی متقاضی اعلام می کند.

ب) شرایط اعطای موافقت قطعی (مجوز قطعی راه اندازی و فعالیت):

ارسال مدارک ذیل از طرف اداره کل آموزش و پرورش استان به سازمان جهت بررسی و صدور مجوز و موافقت قطعی؛

۱. درخواست راه اندازی مرکز جامع از سوی اداره آموزش و پرورش منطقه/ناحیه آموزشی متقاضی

تهران: خیابان انقلاب- خیابان برادران مظفر شماره ٦٦ تلفن: ٦٦٩٧٠٤٥٥ نمابر: ٦٦٩٧٠٧٧٨

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

شماره: ۱۴۰/۱۴۴
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

۲. تاییدیه درخواست راه اندازی مرکز جامع در منطقه/ناحیه آموزشی مورد نظر از سوی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان (موافقت اصولی)

۳. گزارش مکتوب و مستند طرح توجیهی و امکان سنجی راه اندازی مرکز جامع

۴. تاییدیه مستندات مربوط به تمهید الزامات مرکز جامع شامل تأمین فضا، تجهیزات و نیروی انسانی مورد نیاز از سوی اداره آموزش و پرورش استثنایی استان

۵. معرفی مدیر، آموزگاران و سایر نیروهای مورد نظر جهت اشتغال در مرکز جامع به همراه مستندات لازم

تبصره ۲: استانداردهای فضا و تجهیزات و شایستگی‌ها و صلاحیت‌های تخصصی و حرفه ای نیروی انسانی شاغل در مراکز جامع مطابق با ضوابط و دستورالعمل‌های مربوطه از طرف سازمان تعیین می گردد.

تبصره ۳: زیرساخت ها و کیفیت عملکرد فعالیت‌ها و خدمات مراکز جامع به صورت مستمر مورد پایش قرار می گیرد و در صورتی که استانداردهای تعیین شده از سوی سازمان در این مراکز رعایت نشود، مجوز مرکز مربوطه از سوی سازمان لغو می گردد.

تبصره ٤: مناطق/نواحی آموزشی می‌توانند نسبت به راه‌اندازی نوبت دوم مرکز جامع به شرط کامل بودن ظرفیت نیروی انسانی آن مرکز در نوبت اول بر اساس ضوابط درجه بندی تعیین شده در ماده ۷ این آیین نامه و وجود ماذاد تقاضای پذیرش نوآموزان و دانش‌آموز در نوبت اول آن مرکز، اقدام نمایند.

تبصره ۵: شرایط و ضوابط راه‌اندازی نوبت دوم مراکز جامع و صدور مجوزهای مربوطه بر اساس دستورالعمل مستقلی است که توسط سازمان ابلاغ می گردد.

تبصره ٦: به منظور ایجاد هماهنگی و هم افزایی در فعالیت مراکز جامع مستقر در هر استان و بهره‌گیری بهینه از ظرفیت مراکز جامع در انجام مطالعات، نیازسنجی، تولید و بومی‌سازی و اعتبارسنجی ابزارها، پروتکل‌ها و استانداردهای تشخیص و توانبخشی مورد نیاز و برنامه‌ریزی به منظور آموزش و توسعه حرفه‌ای نیروهای شاغل در مراکز جامع سطح استان، یکی از بزرگترین و مجهزترین مراکز جامع موجود در هر مرکز استان بر اساس ملاک‌ها و ضوابط تعیین شده در ماده ۶ این آیین نامه و پس از هماهنگی و اخذ تایید سازمان ، نقش مرکز جامع تخصصی استانی را ایفا می نماید.

برگ ۱۲
شماره: ۱۱-٦

تهران: خیابان انقلاب- خیابان برادران مظفر شماره ٦٦ تلفن: ٦٦٩٧٠٤٥٥ نمابر: ٦٦٩٧٠٧٧٨

ماده ٦- ملاک ها و ضوابط درجه بندی مراکز جامع:

ملاک ها و ضوابط و استانداردهای راه اندازی و فعالیت مراکز جامع به شرح زیر می باشد:

درجه مرکز جامع	جمعیت دانش آموزی منطقه/شهرستان	شرایط فیزیکی / تعداد اتاق	امکانات تخصصی	تعداد
یک	از ٤٠,٠٠٠ نفر به بالا	بیشتر از ۵۰۰ متر	اتاق و تجهیزات شنوایی‌شناسی و بینایی‌سنجی	۱
			اتاق و تجهیزات گفتار درمانی/کاردرمانی	۱
		۱۲ اتاق	اتاق سنجش و تشخیص	۳
			اتاق مشاوره	۱
			اتاق دانش آموزان با اختلال یادگیری/ نیازمند توجه خاص آموزشی	۳
			اتاق اداری	۱
			آبدارخانه	۱
			سرایداری	۱
دو	از ۱۰,۰۰۱ تا ۳۹۹۹۹ نفر	تا ۵۰۰ متر	اتاق و تجهیزات شنوایی‌شناسی و بینایی‌سنجی	۱
			اتاق و تجهیزات گفتار درمانی/کاردرمانی	۱
		۱۰ اتاق	اتاق سنجش و تشخیص	۲
			اتاق مشاوره	۱
			اتاق دانش آموزان با اختلال یادگیری/ نیازمند توجه خاص آموزشی	۳
			اتاق اداری	۱
			آبدارخانه	۱
سه	تا ۱۰,۰۰۰ نفر	تا ۳۰۰ متر	اتاق و تجهیزات گفتار درمانی/کاردرمانی	۱
			اتاق سنجش و تشخیص	۲
		۸ اتاق	اتاق دانش آموزان با اختلال یادگیری/ نیازمند توجه خاص آموزشی	۲
			اتاق اداری	۱
			اتاق مشاوره	۱
			آبدارخانه	۱

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

شماره: ۱۴۰/۱۴۴
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

ماده ۷- ضوابط و مقررات نیروی انسانی:

نیروی انسانی شاغل در مراکز جامع در چارچوب ضوابط و درجه‌بندی این مراکز و به شرح جدول ذیل تأمین و تخصیص داده می‌شود:

ردیف	عنوان پست سازمانی		تعداد نیروهای مرکز جامع			مدرک تحصیلی
			درجه یک	درجه دو	درجه سه	
۱	مدیر مرکز (*تمام وقت*)		۱	۱	۱	کارشناسی ارشد و بالاتر
۲	معاون اجرایی (*تمام وقت*)		۱	۱	۱	کارشناسی ارشد و بالاتر
۳	آموزگار استثنایی (*تمام وقت*)	(انجام امور سنجش و ارایه خدمات به دانش آموزان دارای اختلال یادگیری ویژه و دانش آموزان نیازمند توجه خاص آموزشی)	۶	۵	٤	کارشناسی ارشد و بالاتر
٤	گفتاردرمانگر/کاردرمانگر (*تمام وقت*)		۱	۱	۱	کارشناسی و بالاتر
۵	مشاور (*تمام وقت*)		۱	۱	۱	کارشناسی و بالاتر
٦	خدمتگزار و سرایدار (*تمام وقت*)		۱	۱	۱	-

تبصره ۱: نیروهای انسانی مرکز جامع از طرف رییس اداره آموزش و پرورش منطقه/ناحیه به اداره آموزش و پرورش استثنایی معرفی می شوند و پس از قبولی در مصاحبه علمی و تخصصی و تایید اداره آموزش و پرورش استثنایی استان، از سوی رییس اداره آموزش و پرورش منطقه/ شهرستان منصوب می گردند.

تبصره ۲: نیروی انسانی مراکز جامع از سر جمع ظرفیت نیروهای موظف موجود در منطقه/ناحیه، غیرموظف و حق‌التدریس، نیروهای طرحی رشته‌های توانبخشی و خرید خدمت (برابر ماده ۱۷ قانون مدیریت خدمات کشوری) تامین می گردد.

تبصره ۳: نیروهای پیمانی و رسمی موظف تمام وقت شاغل در مراکز جامع، از تمامی مزایای شغلی معلمان و کارکنان شاغل در مدارس استثنایی برخوردار می گردند.

۸-۱۱

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

شماره: ۱۴۰/۱۴۴
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

ماده ۸- شیوه انتخاب، انتصاب و عزل مدیر مرکز جامع:

داوطلبان تصدی مدیریت مرکز جامع، باید ضمن داشتن شرایط و صلاحیت های عمومی، تخصصی و حرفه‌ای ذکر شده در ماده ۳ «آیین نامه انتخاب و انتصاب مدیران مدارس» مصوب نهصد و نود و هفتمین (۹۹۷) جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۸، دارای شرایط اختصاصی ذیل نیز باشند:

شرایط اختصاصی انتصاب:

۱. داشتن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد و بالاتر در رشته های روانشناسی، روانسنجی، مشاوره و توانبخشی؛
۲. قبولی در مصاحبه علمی-تخصصی؛
۳. گذراندن دوره آموزشی ویژه مدیریت مراکز جامع، پیش بینی شده از سوی استان و سازمان آموزش و پرورش استثنایی؛
۴. داشتن حداقل ۲سال و حداکثر ۲۵ سال سابقه کار در آموزش و پرورش؛
۵. آشنایی با دانش حرفه‌ای در حوزه فعالیت‌های آموزش و پرورش استثنایی، توانبخشی، سنجش، ارزیابی و مداخلات بهنگام رشدی-تربیتی

شرایط تغییر و برکناری (عزل) مدیر مرکز جامع:

شرایط تغییر و برکناری (عزل) مدیر مرکز جامع علاوه بر موارد ذکر شده در ماده ۵ «آیین نامه انتخاب و انتصاب مدیران مدارس» مصوب نهصد و نود و هفتمین (۹۹۷) جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۸، بنا به تشخیص اداره آموزش و پرورش استثنائی استان و مشتمل بر موارد ذیل می باشد:

۱. ضعف عملکرد در مدیریت و رهبری برنامه‌ها و فعالیت ابلاغی که به صورت سالانه ارزیابی می گردد؛
۲. ضعف عملکرد در مدیریت صحیح اطلاعات محرمانه مراجعان و دانش‌آموزان به صورت فردی و گروهی؛
۳. ضعف عملکرد در انجام فعالیت‌های تخصصی تشخیصی و مداخله‌ای؛
۴. ضعف عملکرد در جلب مشارکت نهادها و بخش‌های مختلف درون و برون‌سازمانی و اولیاء در اجرای مطلوب برنامه‌ها؛
۵. ضعف عملکرد در مدیریت منابع انسانی؛
۶. عدم رعایت شئونات اخلاقی و اداری در محیط کار؛
۷. سوء استفاده یا عدم مدیرت منابع مالی.

۹-۸۱

تهران: خیابان انقلاب- خیابان برادران مظفر شماره ۶۶ تلفن: ۶۶۹۷۰۴۵۵ نمابر: ۶۶۹۷۰۷۷۸

ماده ۹- شرایط و ضوابط پذیرش کودکان و دانش آموزان هدف در مراکز جامع:

۱. پذیرش و ارائه خدمات تشخیصی، توانبخشی و مداخله بهنگام در مراکز جامع با توجه به نوع مشکل یا اختلال نوآموز/ دانش‌آموز و بر اساس سطوح نظام ارجاع انجام شود. فرآیندهای سطوح نظام ارجاع و نحوه غربالگری، تشخیص‌گذاری و ارائه خدمات مداخله ای در هر سطح، از سوی سازمان تعیین می‌گردد.

۲. اولویت ارایه خدمات تخصصی به صورت حضوری در مراکز جامع، با نوآموزان پیش‌دبستانی و دانش‌آموزان دوره ابتدایی است. دانش‌آموزان سایر دوره‌های تحصیلی می‌توانند از خدمات تخصصی تشخیصی و مداخله‌ای غیرحضوری و الکترونیکی که ساز و کار آن از طرف سازمان تعیین می شود، برخوردار گردند.

۳. کلیه کاربرگ‌ها، دستورالعمل‌ها و ابزارهای تشخیصی مورد نیاز مراکز جامع از طریق سازمان به ادارات آموزش و پرورش استثنایی استان‌ها ارسال می‌شود.

۴. برنامه‌ریزی جهت تنظیم تعداد جلسات و برنامه‌های مداخله، درمان و توانبخشی توسط نیروهای متخصص مرکز جامع یا معلم مرجع، در قالب برنامه فردی شده برای نوآموز/دانش‌آموز صورت می‌پذیرد که تعداد جلسات مربوطه، بر حسب سطح و شدت مشکل یا اختلال و بر اساس دستورالعمل‌های مربوطه که از سوی سازمان ارسال می گردد، تعیین می شود.

۵. به منظور توسعه عدالت تربیتی و امکان ارائه خدمات به تمامی دانش‌آموزان، سقف تعداد جلسات دریافت خدمات حضوری در طول هر سال تحصیلی برحسب نوع و شدت اختلالات یا مشکلات نوآموز/ دانش آموز، توسط سازمان تعیین و به مراکز جامع ابلاغ می‌شود.

۶. پس از تکمیل جلسات دریافت خدمات حضوری نوآموز/ دانش‌آموز و در صورت نیاز به خدمات بیشتر یا پیگیری روند درمان، مراکز جامع و معلمان مرجع می توانند به ارائه مداخلات و خدمات مشاوره‌ای به صورت غیر حضوری به نوآموز/دانش‌آموز، خانواده و معلم وی بپردازند. بدین منظور، سازمان مکلف است سامانه یکپارچه ارائه خدمات تشخیصی، آموزشی، توانبخشی و مداخله بهنگام را منطبق بر اهداف و ماموریت های مراکز جامع راه اندازی کند. مراکز جامع موظفند به صورت روزانه و مستمر گزارش کلیه فعالیت‌های خود را در این سامانه درج نمایند.

ماده ۱۰- مقررات مالی مرکز:

مقررات مالی مراکز جامع تابع قوانین و مقررات مالی مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی می باشند.

۱۱-۱۰

باسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش

شماره: ۱۴۰/۱۴۴
تاریخ: ۱۴۰۲/۰۳/۰۱

ماده ۱۱- استلزامات:

سازمان موظف است:

۱- ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه، شیوه‌نامه اجرایی آن را تدوین و به استانها ابلاغ نماید.

۲- به منظور پشتیبانی آموزشی و تربیتی از مربیان و معلمان کودکان و دانش آموزان با نیازهای ویژه، با همکاری سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی و دانشگاه فرهنگیان نسبت به تهیه و تدوین بسته‌های آموزشی و تدوین کتاب‌های راهنمای معلم ویژه کودکان و دانش‌آموزان هدف اقدام نماید، به گونه‌ای که برنامه ها، ضمن انعطاف پذیری در روش‌ها، با شرایط محیطی و زمان آموزش سازگاری داشته باشد.

۳- با جلب همکاری و مشارکت موثر سازمان ملی تعلیم و تربیت کودک و معاونت‌های آموزشی وزارت متبوع، آموزش های تخصصی لازم برای ارتقای صلاحیت‌ها و شایستگی‌های حرفه‌ای مربیان، معلمان و راهبران آموزشی و تربیتی، را قبل از شروع هر سال تحصیلی، پیش‌بینی و اجراء نماید.

۴- گزارش عملکرد اجرای آیین نامه را سالانه به شورای سازمان ارائه کند.

ماده ۱۲- مقررات مغایر:

با تصویب و ابلاغ این آیین نامه، تمام مصوبات و دستورالعمل های مغایر، لغو و بلااثر می شود.

کد ۱۴
۱۱-۱۱